

Handläggare
Fanny Adebrink
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer
14KS/0193

Vård- och omsorgsnämnden

Svar på motion (S) fler som jobbar och trygga äldre

Förslag till beslut

1. Motionens förslag om förbättrad matupplevelse avslås
2. Motionens förslag om slopad avgift för trygghetslarm avslås
3. Motionens förslag om stöd för demensutbildning anses besvarad

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Annika Andersson Ribbing (S) m.fl. har i en tilläggsbudgetmotion lagt fram sju förslag till ändring av budget varav tre rör vård- och omsorgsnämndens område. Förslagen rör förbättrad matupplevelse, slopad brukaravgift för trygghetslarm samt demensutbildning. Sammanfattningsvis föreslås att förslaget om demensutbildning anses vara besvarade och övriga två förslag föreslås avslås.

Ärendebeskrivning

Den socialdemokratiska gruppen har i en motion vid kommunfullmäktige den 26 mars 2014 lagt fram sju förslag till ändring av budget. Tre av förslagen, förbättrad matupplevelse, slopad brukaravgift för trygghetslarm samt demensutbildning, rör vård- och omsorgsnämndens område. De övriga fyra, sommarjobb, införande av den s.k. Sigtunamodellen, fibersatsning samt införande av en mark- och fastighetsfond hamnar inte under vård- och omsorgsnämndens område och kommer att behandlas enbart av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Av den anledningen redovisas de endast kortfattat nedan.

Sommarjobb

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ska anslå 1,4 mnkr för att dubblera antalet sommarjobb för att kunna erbjuda 300 ungdomar sommarjobb. Värmdö kommun har erbjudit ungdomar feriepraktik sedan 2006 och har sedan 2014 en ny modell för sommarjobb.¹ Modellen innebär att ungdomen själv ordnar sommarjobb där kommunen finansierar halva lönekostnaden och arbetsplatsen står för resterande lönekostnad. För ungdomar långt ifrån arbetsmarknaden finansierar kommunen hela lönekostnaden.

¹ Sommarjobb 2014, beslutad av kommunstyrelsen, 2013-11-13 § 200

2014 arbetade 154 ungdomar, varav 112 ungdomar fick halva och 42 ungdomar fick hela lönekostnaden finansierad. Budget för 2014 var 1,4 mnkr. För kommunen uppgick den totala kostnaden till 823 000 kronor inklusive en administrativ samordningskostnad.² Med liknande förutsättningar 2015 kan 1,4 mnkr bekosta cirka 330 sommarjobb för ungdomar med halv lönesubvention eller cirka 170 sommarjobb för ungdomar med hel lönesubvention.

Sigtunamodellen 2.0

Annika Andersson Ribbing (S) m.fl. föreslår att medel anslås för införande av den så kallade Sigtunamodellen 2., även kallad jobbliftet. Modellen är ett samarbete med Arbetsförmedlingen och innebär att personer med försörjningsstöd ska erbjudas arbete inom kommunen eller det privata näringslivet.

Värmdö kommun genomför idag satsningar inom arbetsmarknadsområdet genom Värmdö matchning. Värmdö matchning har två syften, dels att hjälpa företag med rekrytering och dels att matcha arbetslösa med dessa jobb. Inom Värmdö matchning samarbetar olika avdelningar inom kommunen med Värmdö kommuns företagare och Arbetsförmedlingen. Modellen har varit framgångsrik och matchar 50-60 personer med jobb varje år.

Fibersatsning

Motionärerna föreslår att medel avsätts för att inleda en fibersatsning i kommunen med en så kallad fiberombudsman och genomförande av en utredning för så kallat stadsnät. Kommunen har en beslutad strategi för utbyggnad av bredband som innebär att 90 procent av Värmdö kommuns hushåll och företag ska ha tillgång till bredband med minst 100 megabit/sekund senast år 2020.³ Kommunen genomför en förstudie för att kartlägga hur samverkan kan ske mellan byalag eller fiberföreningar med stöd av medel från länsstyrelsen (Landsbygdsprogrammet) för utbyggnad av fiber inom glesbygdsområden.

Mark- och fastighetsfond

Annika Anderson Ribbing (S) m.fl. föreslår att en mark- och fastighetsfond om 10 miljoner inrättas inom ramen för kommunstyrelsens budget för att förvärva fastigheter och utveckla det lokala näringslivet. I kommunfullmäktige beslutades den 26 november 2014 § 157 att kommunstyrelsen får rätt att förvärva fastigheter inom en ram om 40 mnkr för att till exempel utveckla det lokala näringslivet.

Förbättrad matupplevelse inom hemtjänsten

S-gruppen föreslår att 5,25 mnkr anslås årligen för att ge hemtjänstutövare möjlighet att erbjuda hjälp med hemlagad mat för en bättre måltidsupplevelse och matsällskap och ge hemtjänstutövare möjlighet att följa med brukare att handla mat. Vidare föreslås utbildning om mat och ämnesomsättning för äldreomsorgspersonal samt start av projektet "Matlust" för att lyfta fram måltidernas betydelse inom äldreomsorgen.

² Utvärdering av sommarjobb, beslutad av kommunstyrelsen, 2014-11-12 § 173

³ Kommunstyrelsen 2014-11-12 § 180

Värmdö kommun har ett pågående arbete gällande kost, måltider och nutrition inom äldreomsorgen. Tävligen "Matglädje" genomfördes 2014 för att öka matglädjen för de boende i särskilt boende samt stimulera nytänkande inom området mat och måltider.⁴ Förstapris gick till Gustavsgården för utveckling av hela måltidssituationen med hänsyn till alla sinnen.⁵

I Värmdö kommun kan äldre med behov få beviljat följe till närmaste affär för att köpa matvaror.⁶ De senaste årens ökade möjligheter för den enskilde att handla matvaror via internet kan komma att påverka matvaruinköpen och upplevelsen även för äldre med hemtjänst inom en snar framtid.

Slopad avgift för trygghetslarm

I motionen föreslås ett anslag om 1,27 mnkr årligen för att slopa brukaravgiften för kommunens trygghetslarm.

Trygghetslarm är redan idag subventionerat av kommunen som betalar en årsavgift för varje larm och dessutom en kostnad för eventuell uttryckning. Idag kostar trygghetslarm 10 600 kr/larm där den enskilde maximalt betalar 4152 kr/år.

Landskronas stad slopade brukaravgiften för trygghetslarm 2010, men återinförde den 2012 med hänvisning till stora kostnader. Det finns idag andra fullgoda möjligheter för den enskilde istället för trygghetslarm. Vård- och omsorgssektorn har två pågående uppdrag som berör området, ett ärende om informations- och kommunikationstekniksområdet (IKT) och ett om trygghetslarm som både kommer att återredovisas till vård- och omsorgsnämnden under 2015.

Utbildning Demens ABC

Motionärerna föreslår ett anslag om 750 tkr för att undersköterskor i den kommunala äldreomsorgen ska genomgå en webbaserad utbildning, Demens-ABC genom Nestornätverket.

Den 5 december 2014 § 59 gav vård- och omsorgsstyrelsen de kommunala verksamheterna inom äldreomsorg uppdraget att senast i maj 2014 genomföra kursen demens ABC för samtliga medarbetare. Även anställda hos privata utförare inom äldreomsorgen har genomgått utbildningen. Demens ABC erbjuds gratis av Svenskt Demenscentrum och bygger på Socialstyrelsens nationella demensriktlinjer. Samtliga tillsvidareanställda inom den kommunala hemtjänsten har genomgått utbildningen samt merparten av de tillsvidareanställda på Gustavsgården och Djurhemmet. Även visstidsanställdpersonal med längre anställningar och/eller återkommande uppdrag inom verksamheterna har genomfört utbildningen. För de som ännu inte gått utbildningen, främst anställda som inte är i tjänst, finns en plan framtagen. Efter utförd Demens ABC-utbildning genomgår personalen inom de kommunala verksamheterna en vidareutbildning som är särskilt riktad till verksamheter inom hemtjänst och särskilt boende. Utbildningen Demens ABC finns numera med i checklistor vid introduktion av

⁴ Matglädje tävling för särskilt boende 2014, finansieringsnämnden för äldre 2014-05-14 § 17

⁵ Matglädje 2014, pristagare och motiveringar, 2014-10-14

⁶ Riktlinjer för biståndsbedömning inom äldreomsorgen, s 9

nyanställda för att säkerhetsställa att även dessa går utbildningen.⁷ I Stockholms län är Värmdö den kommun med flest antal utbildade per mars 2015.⁸

Bedömning

Budget för 2014 är beslutad och reviderad av kommunfullmäktige⁹, där medlen har fördelats. Motionärernas yrkande för förbättrad matupplevelse, slopad brukaravgift för trygghetslarm samt demensutbildning bemöts nedan. Övriga förslag i motionen behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Motionärerna föreslår medel för en förbättrad matupplevelse inom äldreområdet. Värmdö kommun har ett pågående arbete för förbättrade matupplevelser och det pågår ett projekt som syftar till att uppnå liknande effekter som motionärerna föreslår. Förslaget föreslås därför avslås.

S-gruppen föreslår medel för slopad brukaravgift för trygghetslarm. Trygghetslarm är redan idag subventionerat av kommunen och trygghetslarmet ingår i högkostnadsskyddet, vilket innebär att kostnad upp till 1100 kronor/år för brukaren. Förslaget föreslås därför avslås.

I motionen föreslås att kommunens undersköterskor i äldreomsorgen genomgår utbildningen Demens-ABC. Tillsvidareanställda inom den kommunala äldreomsorgen – hemtjänst och särskilt boende för äldre – har redan genomfört utbildningen. Förslaget föreslås därför anses vara besvarat.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut medför inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Förslag till beslut medför inga konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut medför inga konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samråd med omsorgs- och välfärdssektorn.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Tilläggsbudgetmotion från S: Fler som jobbar och trygga äldre	Bilaggs

⁷ Se 14VOS/0048

⁸ Demens ABC i siffror, Stockholms län, <http://www.demenscentrum.se/Utbildning/Fragor--svar-om-Demens-ABC/Demenskarta/> [2015-03-23]

⁹ Se kommunfullmäktige 2013-10-02, 2013-11-27, 2014-02-21

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Maria Larsson Ajne
Sektorschef välfärds- och omsorgssektorn

Ylva Sjögren
T.f. Kvalitetschef

Kommunfullmäktige i Värmdö
2014-03-26

Tilläggsbudgetmotion från S: Fler som jobbar och trygga äldre

När Socialdemokraterna hösten 2013 presenterade sitt alternativ till Värmdö kommuns budget för 2014 avsattes alla tillgängliga medel på skolan. Det är i skolan som vi lägger grunden för att förverkliga våra drömmar och forma vår framtid. Budgetalternativet innehöll satsningar på att nå elevernas kunskapsmål utifrån sina egna förutsättningar, det handlade om att få fler behöriga elever till gymnasiet, om att fler ska kunna gå klart sina gymnasiestudier och att fler väljer Värmdös skolor. Genom nytänkande och hårda prioriteringar skapade vi Socialdemokrater ett reformutrymme enbart för skolans område på 45 miljoner kronor.

Den sittande koalitionen hade lägre välfärdsambitioner och valde att besluta om en sänkning av skattesatsen. Den 1 januari 2014 trädde den nya skattesatsen i kraft. För en undersköterska med en lön på 21 000 kronor innebär det 27 kronor i sänkt skatt.

Skattesänkningen finansierades med pengar ur skatteutjämningsystemet som inte var beslutade när budgeten behandlades. Varken regering eller riksdag hade nämligen vid tidpunkten av budgetens behandlande beslutat om att förändra det statliga skatteutjämningsystemet. Vi Socialdemokrater ansåg att det var ekonomiskt oansvarigt att fastställa en sänkning av skattesatsen som finansierades med icke-beslutade medel.

Nu när riksdagen har beslutat om ett nytt skatteutjämningsystem har det frigjorts 15 miljoner kronor för 2014 eftersom vi sagt nej till skattesänkningen. I vårt budgetalternativ för 2014 aviserade vi att de pengar som eventuellt skulle frigöras till följd av förändringar i skatteutjämningsystemet primärt skulle tillfalla skolan. Problemen i Värmdös skolor är långt ifrån lösta. Samtidigt ser vi att behoven inom andra områden har blivit så pass akuta att vi väljer att prioritera åtgärder som ger fler jobb och företag samt satsningar inom äldreomsorgen i denna tilläggsmotion.

Fler jobb och företag i Värmdö

Vi socialdemokrater är övertygade om att alla som kan också vill arbeta. Inget är värre och mer stigmatiserande än sysslolöshet. För att få fler i arbete krävs det ett gemensamt ansvarstagande mellan individ och samhälle. Det innebär att samhället ska kunna förvänta sig att varje enskild gör sitt yttersta för att få ett arbete. Men det innebär också att man som individ kan förvänta sig att samhället finns där med de verktyg och åtgärder som behövs för att gå från arbetslöshet till utbildning eller jobb.

Vi socialdemokrater i Värmdö vill ta vara på varje människas förmågor och erfarenheter. De som kan jobba ska ges förutsättningar till en meningsfull vardag och en egen inkomst. Vårt löfte till värmdöborna är att ingen som kan jobba ska behöva gå på bidrag.

Antalet som söker jobb i Värmdö har under det senaste året ökat. Vecka 11 2014 sökte 1 411 värmdöbor jobb i Värmdö, en ökning med 51 personer jämfört med samma vecka året innan. Hela 150 personer hade sökt arbete i mer än 6 månader, en ökning med 29 personer. Av de värmdöbor som sökte arbete under vecka 11 var 256 under 25 år. Det är 256 för många.

Vi vet att det finns effektiva insatser för att bryta den negativa spiralen. Bland unga som söker jobb är det en viktig erfarenhet att ha haft ett sommarjobb. Den som haft ett sommarjobb har bättre möjligheter att få en koppling till arbetsmarknaden. Och för företagen kan subventionerade sommarjobb vara skillnaden mellan att slå igen verksamheten eller ha verksamhet under sommaren.

Vi vet också att tidsbegränsade anställningar enligt den modell som kallas Sigtunamodellen 2.0 stärker kopplingen till arbetsmarknaden. Modellen går ut på att ge dem som är långtidsarbetslösa och som uppstår försörjningsstöd på grund av arbetslöshet en visstidsanställning, till kollektivavtalsenlig lön enligt särskilt avtal.

Med en meningsfull sysselsättning istället för passiva arbetsmarknadsinsatser eller utförsäkring ges människor betydligt bättre möjligheter att komma in på den reguljära arbetsmarknaden, stanna kvar där och hitta nya jobb. Det stärker dessutom kommunens ekonomi genom ökade skatteintäkter, lägre kostnader för psykisk och fysisk ohälsa till följd av arbetslöshet, och genom att kommunens kostnader för försörjningsstöd minskar kraftigt.

Långtidsarbetslöshet i unga år kan göra det svårt att etablera sig ordentligt på arbetsmarknaden under hela sin arbetsföra ålder. Därför ska alla långtidsarbetslösa unga som vill och kan jobba erbjudas ungdomsanställningar, lärlingsjobb eller en utbildning som leder till jobb. Ungdomsanställningarna ska vara tidsbegränsade upp till 12 månader. Skillnaden mot de tidsbegränsade anställningarna ovan är att Ungdomsanställningarna ska kompletteras med minst 20 procents utbildning. Primär målgrupp är unga med försörjningsstöd och långtidsarbetslösa inom uppföljningsansvar.

Värmdö har en stark företaganda. Andelen nyregistrerade företag i kommunen tillhör den högsta i Sverige. Trots de goda förutsättningarna får företagarklimatet i Värmdö ständigt låga betyg. Värmdö kommun har under ett antal år saknat en aktiv politik för ett bättre företagsklimat. Antalet nya företag kan öka, och de företag som startas behöver ha goda möjligheter att växa.

En av anledningarna till att företagen ger låga betyg är att Värmdö har en mycket dåligt utbyggd IT-infrastruktur. Värmdö har länets näst lägsta andel invånare som har tillgång till bredband om minst 50 Mbit/s. Detta lägger en hämsko på Värmdös möjligheter att attrahera nya tjänsteföretag.

Det är dags för Värmdö att göra en ordentlig satsning på en förbättrad fiberinfrastruktur.

Ett annat problem för många som vill starta och driva företag i kommunen är att det saknas tillgång till ändamålsenliga lokaler och mark till ett rimligt pris. Värmdö måste säkerställa att det finns mark som attraherar företag att etablera sin verksamhet i kommunen. Kommunen äger såväl fastigheter och mark som med god vilja och investeringar skulle kunna upplåtas för näringsverksamhet.

Vi föreslår därför att Kommunfullmäktige beslutar:

- **Att anslå 1,4 miljoner kronor för att dubblera antalet sommarjobb.** I dagsläget har endast 150 ungdomar möjlighet att genom kommunens försorg få subventionerade sommarjobb hos kommunen och privata arbetsgivare. Under 2013 sökte 382 personer sommarjobb. Vi vill att sammanlagt 300 ungdomar erbjuds möjligheten att få ett subventionerat sommarjobb. Totalt budgeteras för 150 sökande utöver de 150 som redan finns budget.
- **Att anslå 6 miljoner kronor för att införa den så kallade Sigtunamodellen.** Värmdö kommun inför den så kallade Sigtunamodellen 2.0 från och med 1 juli 2014. Det innebär att personer i Värmdö som i dag uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet eller en funktionsnedsättning ska matchas till ett jobb inom kommun, näringsliv eller ideell förening. Möjligheten att subventionera lön och skräddarsy utbildningar görs utifrån individens behov och i samarbete med Arbetsförmedlingen. Värmdö Matchning blir en viktig del i denna satsning. Risken för snedvridning av konkurrensen utreds bland annat genom en analys av modellens resultat i Sigtuna kommun. Budgeten för andra halvåret 2014 blir 6 miljoner kronor och utökas under 2015 för att modellen ska vara fullt ut finansierad på helårsbasis. På 2-3 års sikt beräknas modellen gå från nettokostnader till nettointäkter för kommunens del.
- **Att anslå 300 000 kronor för inledningen av en fibersatsning i Värmdö.** Värmdö kommun inleder arbetet med att koppla upp fler hushåll med snabbt bredband genom inrättandet av en "fiberombudsman" och utredning av ett kommunalt stadsnät. "Fiberombudsmannen" är en deltidsfunktion inom ramen för kommunens Kommunikations och IT-enhet som kan hjälpa enskilda vägföreningar och bostadsrättsföreningar att söka statliga medel och EU-stöd för att bygga ut fiber i glesbebyggda delar av kommunen. Därutöver startar Värmdö kommun en utredning för att undersöka hur kommunen kan få ett eget så kallat stadsnät. Med ett stadsnät kan det bli möjligt för fler arbetsplatser och hushåll att få tillgång till snabb fiberuppkoppling till en låg kostnad.
- **Att inrätta en mark- och fastighetsfond.** Inom ramen för Kommunstyrelsens budget för fastighetsförvärv öronmärks under 2014 ett belopp om 10 miljoner kronor för investeringar i mark och fastigheter som kan utveckla det lokala näringslivet.

Trygga, nöjda och aktiva äldre

Vi socialdemokrater ser att en viktig fråga som engagerar våra äldre är maten. Hemlagad mat med smak och doft där delaktighet och val av mat är en stor del av hemtjänstbrukarnas vardag och glädje.

Den åldrande människan går från ett mer fysiskt aktivt liv till att vara minskat aktiv. Detta sker samtidigt som ämnesomsättningen minskar. Vi anpassar oss till ett annat liv och går på sparlåga. Det sker även andra förändringar till exempel när det gäller att urskilja olika lukter och smaker. Kroppen behöver mindre energi, den äldre människan äter mindre portioner. Det blir då viktigt att den mat som äts är näringsrik.

De måltider som erbjuds våra äldre inom äldreboenden och hemtjänst skall inte ses enbart som näringsstillförelse. När det gäller näringsinnehåll är det inte vad som tillagas som är viktigt utan den mat som äts. Det som vi i yngre dagar upplevt som den goda måltiden. Den skall även kunna upplevas när vi blir äldre. Ofta är det små förändringar som behöver göras för att ge resultat.

Många som kontaktar hemtjänstutövare frågar om de kan få hjälp att handla och få hemlagad mat. Det är känt att andra kommuner beviljar handling. Detta godkänns inte i Värmdö Kommun.

Måltidshjälp i Värmdö är beviljat till 15 minuter. På den tiden ska personal komma in till den äldre, hänga av sig, presentera sig, tillsammans med brukaren bestämma vad denne ska äta, värma mat, duka, eventuellt hjälpa brukaren till bords, servera mat och på ett trevligt sätt avrunda samtalet, ta på ytterkläder och gå ut.

Enligt kommunens egna riktlinjer så ska måltidshjälp innebära näringsrik kost som serveras på ett trevligt och aptitligt sätt. Brukare upplever den korta tiden som att personalen har bråttom och att det inte finns tidsmarginaler som ibland behövs.

I dag är ungefär 300 personer i Värmdö beviljade trygghetslarm i sina hem. För denna tjänst betalar de 353 kronor per månad. Vi socialdemokrater menar att det är en hög summa för behövande äldre, varav många endast har den lägsta möjliga pensionen som sin inkomst. Att vara ensam äldre kan skapa stor otrygghet, ångest och oro. Vi tycker inte att det är värdigt att i dagens system tvingas bo hemma själv allt längre för att det inte finns tillräckligt många trygghetsboende, servicehus och särskilda boenden i kommunen, och samtidigt leva de sista åren av sina liv med dessa känslor.

Behoven av demensvård ökar ständigt i Värmdö (och Sverige). Det råder akut och stor brist på demensutbildade vårdare i hela landet. Det är centralt att vår personal har adekvat utbildning.

Vi föreslår därför att Kommunfullmäktige beslutar:

- **Att anslå 5,25 miljoner kronor årligen** för en förbättrad matupplevelse inom hemtjänsten som:
 - o Ger hemtjänstutövare möjlighet att erbjuda hjälp med hemlagad mat för en bättre måltidsupplevelse och matsällskap.
 - o Ger hemtjänstutövare möjlighet att följa med brukare som själva vill och kan handla sin mat.
 - o Att personalen inom äldreomsorgen ges särskild utbildning när det gäller förhållandet mat och ämnesomsättning samt kostens betydelse för ett friskare liv.
 - o Att ett lokalt utvecklingsarbete "Matlust" igångsätts för att lyfta fram måltidernas betydelse inom äldreomsorgen, och att personalen ska vara en resurs i det arbetet och att det leds av förslagsvis dietist/pedagog med erfarenhet från vuxenundervisning och ämnesområdet.

- **Att anslå 1,27 miljoner kronor årligen** för att slopa brukaravgiften för kommunens trygghetslarm.

- **Att anslå 750 tkr i engångsinsats** för kommunens undersköterskor i äldreomsorgen att genomgå en webbaserad utbildning i demens-ABC genom Nestornätverket.

För den socialdemokratiska gruppen,

Annika Andersson Ribbing	Christer Hedberg
Ann-Kristin Särnbrink	Jösta Claeson
Andrine Winther	Krister Nilsson
Käte Fransson	Nils-Erik Särnbrink
Börge Hellström	Jakob Fritzell
Ninni Pählman	Pär Simon Margulies
Disa Pählman	Aurora Gullberg
Charlie Hansson	

Sammanfattning

Socialdemokraternas satsningar i tilläggsbudgeten i korthet:

Fler jobb och företag i Värmdö

- **Dubbling av sommarjobb.** En fördubbling av antalet ungdomar som erbjuds sommarjobb sommaren 2014. Budgetkonsekvens 2014: 1,4 miljoner kronor.
- **Sigtunamodellen.** Värmdö inför den så kallade Sigtunamodellen 2.0 från och med 1 juli 2014. Budgetkonsekvens under andra halvåret 2014: 6 miljoner kronor.
- **Fibersatsning.** Värmdö kommun inleder arbetet med att koppla upp 90 procent av samtliga hushåll med snabbt bredband genom inrättandet av en ”fiberombudsman” och utredning av ett kommunalt stadsnät. Budgetkonsekvens 2014: 0,3 miljoner kronor.
- **Mark- och fastighetsfond.** Inom ramen för Kommunstyrelsens budget för fastighetsförvärv öronmärks under 2014 ett belopp om 10 miljoner kronor för investeringar i mark och fastigheter som kan utveckla det lokala näringslivet. Budgetkonsekvens 2014: ingen.

Trygga, nöjda och aktiva äldre

- **Förbättrad matupplevelse.** Hemtjänsten ges mer tid för att ge äldre en bättre matupplevelse. Budgetkonsekvens 2014: 5,25 miljoner kronor.
- **Slopad avgift för trygghetslarm.** Brukaravgiften för kommunens trygghetslarm slopas. Budgetkonsekvens 2014: 1,3 miljoner kronor.
- **Stöd för demensutbildning.** Kommunens undersköterskor i äldreomsorgen ges möjlighet att genomgå en webbaserad utbildning i demens-ABC genom Nestornätverket. Budgetkonsekvens 2014: 0,75 miljoner kronor.